

MAKROEKONOMSKI RAČUNI I MODELI

1

VJEŽBE

MILENA LIPOVINA-BOZOVIC

Monetarni modeli i politika - 1

2

Upotpuniti razumijevanje:

- ◆ novca, njegovih karakteristika i funkcija
- ◆ modela tražnje za novcem
- ◆ osnovnih teorija tražnje za novcem
- ◆ itd.

Monetarni modeli i politika - 1

3

Diskusija sa studentima na osnovu:

- Edukativnog crtanog filma o cjenovnoj stabilnosti i njenom značaju:

http://www.youtube.com/watch?v=F6PvX625JCs&feature=BFa&list=PLDC533E22987C21B6&lf=results_main (8:18 min)

- Filma Centralne Banke Švajcarske o osnovnim karakteristikama novca:

<http://www.snb.ch/e/welt/video/film1.html> (6:12 min)

- Filma o osnovnim principima i praktičnoj primjeni monetarne politike Centralne banke Švajcarske:

<http://www.snb.ch/e/welt/video/film2.html> (9:45 min)

Tražnja za novcem

4

- Zadatak monetarne analize: kvantifikacija uticaja monetarnih varijabli na realne
- Funkcije novca
- Tražnja za novcem je posledica funkcija novca
- Šta utiče na tražnju za novcem? - 2 teorije (kvantitativna novčana teorija i kenzijska)
- Funkcija tražnje za novcem

$$\frac{M}{P} = K(Y) + l(r, p)$$

Zadaci

5

1. Ako je nacionalni dohodak 1800 eura, a novčana masa (M/P) 300, kolika je brzina opticanja novca? Koliko će se povećati novčana masa ako se dohodak poveća na 2400 eura?

$$\frac{M}{P} = K \cdot Y$$

$$300 = K \cdot 1800$$

$$K = \frac{1}{6}, \text{ odakle je } V = \frac{1}{K} = 6$$

$$\frac{M}{P} = \frac{1}{6} \cdot 2400 = 400$$

Zadaci

6

2. Ako je nacionalni dohodak kod pune zaposlenosti 1300 eura, ravnotežni nacionalni dohodak 1060, a brzina opticaja 8, za koliko treba povećati novčanu ponudu da bi se eliminisao deflacijski jaz?

$$\frac{M}{P} = K \cdot Y = \frac{1}{8} \cdot 240 = 30$$

Treba povećati ponudu novca za 30 jedinica da bi dohodak dostigao nivo pune zaposlenosti.

Zadaci

7

3. Ako je brzina optičaja 6, koliki se nacionalni dohodak može ostvariti iz realne novčane mase od 30?

$$Y = \frac{M/P}{K} = 30 * 6 = 180$$

Zadaci

8

4. Ako je brzina obrta novca $V=5$, prosječan nivo cijena u ekonomiji 1,25 €, BDP = 5.000.000 €, kolika treba biti količina novca da bi na novčanom tržištu postojala ravnoteža?

$$M \cdot V = P \cdot Y$$

$$M = \frac{5.000.000 * 1,25}{5} = 1.250.000$$

Zadaci

9

5. Na bazi prethodnog zadatka, ukoliko BDP poraste za 10%, a ostale varijable se ne promijene, kako će se to odraziti na cijene?

$$P = \frac{M \cdot V}{Y} = \frac{1.250.000 * 5}{5.500.000} = 1,136$$

Zadaci

10

6. Na bazi podataka iz zadatka 4, rast količine novca za 10%, uz ostale nepromijenjene varijable, izazvaće promjenu cijena za?

$$P = \frac{1.375.000 * 5}{5.000.000} = 1,375$$

Zadaci

11

7. Na bazi podataka iz zadatka 4, koliko treba povećati ponudu novca ukoliko se BDP poveća za 15%?

$$\frac{M}{P} = \frac{Y}{V} = \frac{5.750.000}{5} = 1.150.000$$

$$M = 1.150.000 * 1,25 = 1.437.500$$

Zadaci

12

8. Na bazi podataka iz zadatka 4, koliko treba povećati ponudu novca ukoliko se brzina obrta novca smanji za 20%?

$$\frac{M}{P} = \frac{5.000.000}{4} = 1.250.000$$

$$M = 1.250.000 * 1,25 = 1.562.500$$

Monetarni modeli i politika - 2

13

Upotpuniti razumijevanje:

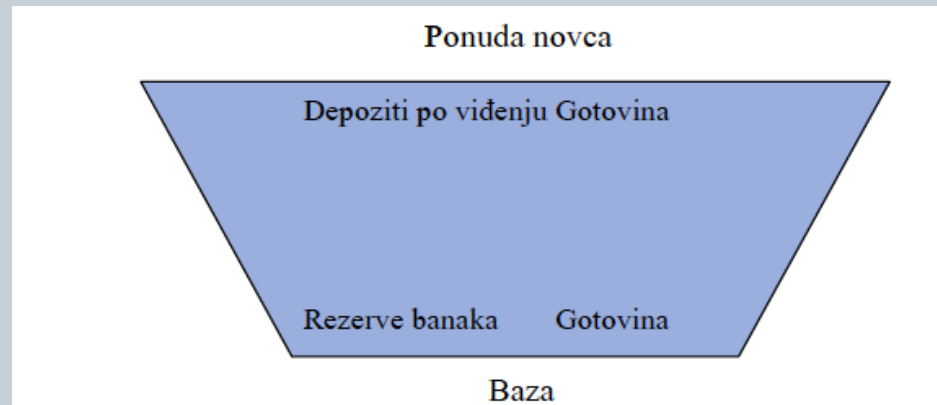
- ◆ monetarnih agregata
- ◆ monetarnog multiplikatora
- ◆ modela ponude novca
- ◆ kako se dostiže ravnoteža na novčanom tržištu
- ◆ instrumenata monetarne politike
- ◆ kako monetarna politika utiče na kamatne stope
- ◆ itd.

Ponuda novca

14

Ponuda novca = Količina raspoloživog novca
Monetarna politika = Kontrola ponude novca

Novčani multiplikator pokazuje koliko se puta početni depozit umnožava u bankarskom sistemu i za koliko se, kroz kreiranje novog novca tokom procesa multiplikacije, povećava ponuda novca.



Zadaci

15

1. Ako je monetarna baza 300 miliona eura, stopa rezervi 0,1 i racio gotovine i depozita 0,4, izračunati novčani multipikator i ponudu novca.

$$M = \frac{cr + 1}{cr + rr} B$$

$$m = \frac{0,4 + 1}{0,4 + 0,1} = 2,8$$

$$M = 2,8 \cdot 300 = 840$$

Zadaci

16

2. Ako je stopa obaveznih rezervi $rr=0.2$, currency deposit ratio $cr= 0.3$, za koliko će se povećati ponuda novca u ekonomiji ukoliko CB emituje 1.000 €?

$$M = \frac{cr + 1}{cr + rr} B$$

$$m = \frac{0,3 + 1}{0,3 + 0,2} = 2,6$$

$$M = 2,6 \cdot 1000 = 2600$$

Zadaci

17

3. Ukoliko se stopa obaveznih rezervi poveća na 30%, kako će to uticati na kreiranje ponude novca kroz bankarski sistem? Izračunati ponudu novca koristeći ostale podatke iz zadatka 2.

$$M = \frac{cr + 1}{cr + rr} B$$

$$m = \frac{0,3 + 1}{0,3 + 0,3} \approx 2,16$$

$$M = 2,16 \cdot 1000 = 2166$$

Zadaci

18

4. Ukoliko se current deposit ratio smanji na 10%, kako će to uticati na kreiranje ponude novca kroz bankarski sistem? Izračunati ponudu novca koristeći ostale podatke iz zadatka 2.

$$M = \frac{cr + 1}{cr + rr} B$$

$$m = \frac{0,1 + 1}{0,1 + 0,2} \approx 3,6$$

$$M = 3,6 \cdot 1000 = 3600$$

Zadaci

19

5. Ukoliko se current deposit ratio poveća na 40%, kako će to uticati na kreiranje ponude novca kroz bankarski sistem? Izračunati ponudu novca koristeći ostale podatke iz zadatka 2.

$$M = \frac{cr + 1}{cr + rr} B$$

$$m = \frac{0,4 + 1}{0,4 + 0,2} \approx 2,3$$

$$M = 2,3 \cdot 1000 = 2300$$

Zadaci

20

6. Ukoliko CB kupi obveznice MF u iznosu od 2.000 €, ako je vrijednost novčanog multiplikatora $m=1.5$, kako će to uticati na ponudu novca?

$$M = \frac{cr + 1}{cr + rr} B$$

$$M = 1,5 \cdot 2000 = 3000$$

Zadaci

21

7. Ukoliko CB proda obveznice u iznosu od 2.000 €, ako je vrijednost novčanog multiplikatora $m=1.5$, kako će to uticati na ponudu novca?

- povlači se novac iz opticaaja i smanjuje ponuda novca za isti iznos kao u zadatku 6.

Zadaci

22

8. Ukoliko je stopa rasta ponude novca 12%, a stopa realnog rasta 2%, kolika je stopa inflacije?

$$\text{stopa inflacije} = 12\% - 2\% = 10\%$$